

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Meitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felváltások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 23. szám.

Hirdetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy óra ———— 2 „
— Egyes szám ára 6 Mt. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, január 29.

A helyzethez.

Budapest, január 28.

(P. C.) Mig odaát Ausztriában a német-ceseh kiegyezés előkészületei teljes folyamatban vannak s a kormány tevékenységét részben a nagy szénstrike foglalja le, az alatt a mi ellenzéki újdonság-gourmandjaink semmiképp sem elégsznek meg a nagy nyugalommal, mely minden orom felett uralkodik s kövér kacsákat napnap után az étekrendre teszik. E kacsák természetesen legalább is válsághireket akarnak előadni s a válságok hol lennének másutt, ha nem a kabinetben? Ezeknek a baromfityesztőknek igazán nem lehet zokon venni örökös lecaffoltatásukban való ártatlan örömlüket, de annyi figyelemmel mégis tartoznának a jó izlésnek, hogy koholmányaik ne legyenek ép oly esetlenek, mint rosszakaratuak. A parlamenti szünet tudvalevőleg ama jelentés beható tanulmányozására szolgál, melyet a pénzügyi bizottság a költségvetésről és az általános pénzügyi helyzetről a képviselőház elé terjesztett. A jelentés kitünő munkát, mely teljes becsületére válik Neményi Ambrus előadó szelleműs tollának s mely márkáns ékesszólással jellemzi gazdasági helyzetünket. A jelentés, menten minden széptéstől, komoly kritikát gyakorol ama jelenségek fölött, melyek a költségvetésben és a költségvetéssel összefüggésben aggodást keltettek a pénzügyi bizottságban.

Első sorban a jelentés a budgetjog reális betartását kívánja, melyet részint a számos póthitel, részint a zárószámadásokban rendszeren előforduló „csendes tartalékok” majdnem teljesen illuzióriussá tesznek. A parlament a bevételi források és a kiadási szükségletek szembeállításában csak akkor nyerhet egységes képet, ha mind a kettő teljes mértékükben láthatóvá van téve, ha az állam teljesítő-képessége hű tükrét adja a gazdasági helyzetnek. Ép ily komoly szavakat szentel a jelentés a hivatalnoki fizetések javításának, melynek halasztása magának az adminisztrációnak van nagy kárára.

Együttal kiemeli a jelentés a bürokrácia növekedését, ami nemcsak a pénzügyi terhet öregbíti, hanem a szegényesen fizetettek számát is szaporítja. Államügyeink e hiánya valószínűleg a közigazgatási reformmal egyidejűleg lesz megoldva, de a parlament áldozatoktól sem ijedne vissza, hogy legalább a legkiáltóbb bajokat némileg orvosolja. A gazdasági helyzetet tárgyalva, a jelentés semmi okot sem lát a válságtól való felelemre, a jelen gazdasági pangásra vonatkozólag azonban mégis szükségesnek tartja, hogy a kormány közmunkák útján adjon impulzust a társadalomnak a csekély bevételi források gyarapítására. A költségvetés parlamenti tárgyalása a jelentésben megbízható vezérfonalat nyer, melynek komolysága még az ellenzékben is kell, hogy tiszteletet ébresztszen a kritikus feladat megoldására nézve.

A költségvetés február 1-én kerül tárgyalásra a képviselőházban. Egy nappal előbb még néhány kisebb javaslatot fognak elintézni. Mint a pártokban uralkodó hangulat felől hallatszik, a költségvetési vita örvendetes tárgyalossággal fog folyni, mely a nemzeti érdekek kiemelését tárgyalásánál a közjót és politikai életünk előkelő színvonalát fogja szem előtt tartani. Február elején fog ülészen

a katolikus autonómiai kongresszus is, mely e nagy kérdést van hivatva megoldani. A hangulat igen élénk, még a folyó hó 30. és 31-én nem kevesebb mint négy értekezlet lesz, melyeken az egyes pártok eljárását fogják megbeszélni. A püspöki kar a primási palotában jön össze, a világi tagok — pártáryalataik szerint — gróf Szapáry Gyula, gróf Zichy Nándor és Ugron Gábor elnökléte alatt fognak tanácskozni. A vitának a szőnyegre kerülő két munkát közt nagy ellentéteket kell kiegyenlíteni; nehéz dolog a király legfőbb kegyuri jogát, a főpapság hagyományait, az alsó-papság és a laikusok kívánságait összhangba hozni, de ha már ez az összhang helyre lenne állítva, létezik még egy fontos körülmény, mely az autonómia kérdését nehezen megoldhatóvá teszi. A két munkát ugyanis negligálja a magyar állami szempontot, melynek kifejezése nélkül a kormány nehezen ajánlhatná a koronának az autonómiai kongresszus határozatainak szentesítését.

A „Nagybecskereki Takaré- és Előlegegyet” 25 éves jubileuma.

Nagybecskerek, január 29.

Egy minden tekintetben örvendetes, szép ünnepségnek volt tegnap szemtanuja az a nagy számú közönség, mely mint a „Nagybecskereki Takaré- és Előlegegyet” részvényesei, részt vett a tegnapi jubiláris közgyűlésen. Különösen megüsztelő volt a tegnapi közgyűlés az intézet kitünő vezérigazgatójára nézve, kit olyan óvációkkal halmozott el a közgyűlés, amilyenre csak a tarthat igényt, ki egy negyedszázadon keresztül lankadatlan munkával kiérdemli polgártársai osztatlan becsülését. Franz J. L. büszke lehet arra a munkára, amit mint ez intézet vezérigazgatója végzett, de a „Nagybecskereki takaré- és előlegegyet” még büszkébb lehet az ő vezérigazgatójára.

A jubiláris közgyűlésről a következőkben számolunk be:

Miután a részvényesek egyhangulag megválasztották dr. Grandjean polgármestert közgyűlési elnöknek, Franz vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését, mely visszapillantást vet az 1867. év elején megalakult pénzügyi intézet fejlődésére, mely annak idején mint szövetkezet alakult meg. Alapítók voltak: Haidegger Alajos (elnök), Graszl János, Wálder János, Annau István, Annau József, Mehlkuhn Károly és Höfler András. Dacára annak, hogy az alapítók felhívására üzletrészeket jegyzett számtalan tagja a szövetkezetnek, az 50 kr. heti befizetéssel létesített intézetet nem vette komolyan, a szövetkezet az üzletrészenkénti felvételi díjnak 1 frtről 1—2—5—10—15—25 és végre 50 frtra való felemelése után néhány év alatt oly fejlődésnek indult, hogy az üzletrésztőke 1873. év végén már 342.211 frt 40 kr-ra rugott. A szövetkezetből csakhamar részvénytársaság lett, mely 200.000 frt alaptőkével indult meg.

A jelentés elmondja az első évek nehéz küzdelmeit, örömmel konstatálván, mint heverte ki az üzlet a korábbi veszteségeket, úgy hogy ma az alapszabályszerű 100.000 frt tartalékalappal, 10.000 forint különleges tartalékalappal és 14.575 frt nyudijalappal rendelkezik, saját házában működik s a részvények 200 frt árfolyamban, szilárd kezekben vannak.

Hogy az intézet 25 éves évfordulóját maradandó emlékekkel ülje meg, a következő indítványokat teszik:

2000—2000 forintos alapítványt tesz, melynek 5 százalékos kamataiból ösztöndíjat létesít oly nagybecskereki, esetleg torontálmegyei illetőségű fiuk részére, kik a nagybecskereki főgimnázium vagy felső-kereskedelmi iskola tanulói. Az ösztöndíjat már az 1900/01. tanévre osztják ki.

A tisztviselők nyugdíjalapját 20.000 koronára egészítik ki.

A jelentés áttér azután a múlt évi üzlet-eredményre, kiemelve, hogy 5397 frt veszteség leírása dacára az eredmény kielégítő.

Az összes pénzügyi forgalom a múlt évben kitett 13.424.282 forintot; a tárcában volt 1899. január elsején 2622 drb. váltó 1.077.406 frt értékben. Az év folyamán leszámítottak 13.226 darabot 5.238.293 frt értékben. A tárcállomány 1899. év végén 2509 drb. 1.086.197 frt értékben. Betét volt az év végén 981.811 frt, 645 drb. betéti könyvben 70.556 frttal több, mint az előző évben. A múlt évi összeforgalom 50.210.423 frt. Az 1899. év üzlet-eredménye 33.078 frt, melyből az igazgatóságot megilleti 3307 frt, a fennmaradó összeg pedig következőképpen osztott fel: Hivatalnokok nyugdíjalapja 5425 frt, a fent említett ösztöndíjra 1000 frt, a különleges tartalékalapnak 2500 frt és 20.000 frt a szelvények beváltására (4 10 frt) és 845 frt jótékony célokra.

A szokásos felmentvények megadása után az igazgatóság összes javaslatai elfogadtattak.

Majd tárgyalás alá került 26 részvényesnek indítványa, melyben lendületes szavakban megemlékezvén azon kiváló érdemeiről, melyeket Franz J. L. jelenlegi vezérigazgató az intézet felvirágoztatása körül 24 éven át szerzett, s a következőket javasolja:

1. hogy Franz J. L. vezérigazgatót a 25-ik közgyűlésen sikerdus működéséért örömmel üdvözlő és az intézet érdekében kifejtett buzgalmaért és szolgálataiért köszönetét nyilvánítja;

2. méltatva Franz J. L. vezérigazgatónak az intézet vezetése körül szerzett érdemeit, a mai közgyűlésen, az alapszabályok 32. §-ának módosítása mellett, élethossziglan megválasztja vezérigazgatónak;

3. érdemeinek elismerésül az eddig megállapított járandóságain s az alapszabályok szerint neki járó 2% részzilletéségen felül az évenkénti nyereségnek 2 és fél százalékát külön tiszteletdíjképpen egyszersmindenkorra megszavazza 1900. évi január 1-től kezdődőleg.

A közgyűlés ezen javaslatokat egyhangulag elfogadja, az utolsó pontban érintett 2½ százalékot azonban három százalékra emeli föl Annau Adám százados indítványára.

Dr. Nagy Dezső lelkes szavakban dicséri a vezérigazgató eredménydus működését, a részvényesek indítványát pedig megpótolja azzal, hogy az igazgatóság többi tagjainak is és a buzgó hivatalnoki karnak meleg köszönetet szavazzon a közgyűlés. Általános helyesléssel elfogadtatik.

A tereméből eltávozott vezérigazgatót egy öt tagból álló küldöttség kérte fel ezután a megjelenésre.

Néhány perccel később a közgyűlés szünni nem akaró éljenzése között lép a terembe a népszerű vezérigazgató, kit dr. Grandjean József közgyűlési elnök üdvözlő néhány szívhöz szóló szóval.

A részvényesek nevében dr. Demkó Endre ügyvéd tolmácsolta a közgyűlés érzelmeit, ki nagyhatású bevezetés után e szép szavakkal aposztrofálta az ünnepelet: „A munkáskéz gyűjtötte tőkét bizalommal hordta ide, ahonnan általad ismét csak a munkás kezét gyámolítani vándorolt és a hála fizette a kamatot, áldás kísérette a hasznot, melyet mindakét fél élvezett;

mert munkás volt a te kezű is, érző volt a te szived is és higgadt, komoly maradt az elméd elejétől végig.

Ez a céltudatos és fáradságot nem ismerő munka, amely hasznot hajt a mások kára nélkül, amely tiszteletet kelt irigység nélkül, ez az a közsirt, amelyen foszlánynya szakadnak az alapostolok nagyhangú frázisai, ez az az út, amely a boldogulásra vezet az egyeseket, úgy mint a nemzeteket, amelyen te előhaladva és a magasba törve, nem rontottad le magad mögött a lépcsőt, amelyen bárki is utánad jöhessen, ez az az igaz eszme, amelynek bajnokát te benned tiszteljük.

Ezért üdvözlünk örömmel és szeretettel intézetünknek mai ünnepén.

Szűnni nem akaró lelkes éljenzés követte a fiatal szónok gyönyörű, nagy hatással előadott beszédét, melyre Franz J. L. a meghatottságtól remegő hangon válaszolt, megköszönve az iránta tanusított jóindulatot és egyben kijelentve, hogy az intézet felvirágztatását ezentúl is életcéljának fogja tekinteni. (Eljenzés.)

Következtek a választások és pedig igazgatóági tagok lettek öt évre: Daun Gyula, Napholtz Agoston, Haidegger Ödön, Mangold Armin L.; választmányi tagok három évre: Annau János, Novák J. C., Schnitzler Lipót, Strasser Jakab, Mayer Rezső; két évre: dr. Demkó Endre, és Mayer Henrik; egy évre: dr. Nagy Dezső és ifj. Hirsch Lajos.

Ezzel az emlékezetes közgyűlés véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 1. Zártkörű jelmezestély a kaszinóban.
 Február 3. Nyomdászok bálja a kaszinóban.
 Február 4. Olvasókör közgyűlése.
 Febr. 10. A „Polgári Dalárda” estélye Marcoinnál.
 „ 11. „ „ „ Koválnál.
 „ 12. „ „ „ Rózsánál.
 Február 11. Iskolagyermekbarát közgyűlése.
 Február 12. Közig. bizottság ülése.
 Február 13. Izraelita nőegylet táncestélye.
 Február 19. Rendk. megyei közgyűlés.
 Február 27. Kerékpár-egylet vig. estélye.
 A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-10 óráig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

— **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszter a jarkováci anyakönyvi kerületbe Stefanovics Miklós h. jegyzőt, a farkasdi kerületbe Gelsinger Gyula jegyzőt, a sándoregyházi kerületbe Kiss Károly h. jegyzőt anyakönyvvezetőknek; — Schannen Béla községi irnokot a bobdai, Steics Ulászló segédjegyzőt a sándoregyházi, Radujevics Dusán segédjegyzőt az orlováti és dr. Vajda Lajos körorvost a bogarosi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyetteseké kinevezte és a bobdai anyakönyvvezető helyettes kivételével valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével s a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Választási mozgalmak Nagyikindán.** A „T. K.” írja: A városnál ez idő szerint több állás van üresedésben. A főszámvevői, alpenztárnoki, iktatói és egy irnoki állás vár betöltésre. A mint a jelek mutatják, valami heves küzdelem egyik állás körül sem fog kifejlődni. A főszámvevői állásba: Veszelinovics Milivoj, az alpenztárosiba: Kikindai Béla, az iktatóiba: Damjánovics Sándor, úgy látszik verseny nélkül fog kerülni.

— **Az örökimádás templomra folytatólag befolyt:**

Név	gyűjtése	25 kor.	— fill.
Mixich Hermin	7	—	—
Rónai Vilma óvónő	31	—	—
Fulda Mária	10	—	—
Scsitinszky Adolfné	13	80	—
Koreck Erzsébet	28	80	—
Syrovoy Ilona	27	92	—
A 241. sz. perselyből	5	—	—
Martin Róza	34	—	—
Jenovay Zoltánné	—	—	—

Összesen 182 kor. 52 fill., ehhez az eddigi 3736 kor. 28 fill. eredmény 3918 kor. 80 fill., mely összeg gyümölcsözőleg van elhelyezve.

— **Farsang.** Az „Országos vörös kereszt-egylet” bégaszentgyörgyi fiókja 1900. évi február hó 10 én A „Társaskör” helyiségeiben zártkörű bált rendez. Belépti díj: személyjegy 1 kor. 60 fillér., családijegy 4 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad a rendezőség.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Bronts Gyuláné szül. Krieger Emilia mint hitves, özv. Bronts Jánosné szül. Kmety Mária anya, Bronts Gabriella férj. Pents Keresztélyné és férje s gyermekei, Bronts Hermina férj. Krieger Béláné és férjes gyermekei, Bronts Klementina testvérek, Krieger György és neje szül. Sztupa Jenni, Krieger Matild férj. dr. Koreck Györgyné és férje s gyermekei, Krieger Kálmán és neje Hortense és gyermeke, mint sógorok, fájdalommal megtört szívvel tudatják Bronts Gyula Temes-Béga visszabályozási társulati szakaszelnök urnak, Torontál-vármegye t. h. bizottsági tagjának folyó hó 26. napján este 8 órakor, életének 51-ik, boldog házasságának 24. évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. A drága halott hült tetemei a folyó hó 27. napján d. u. 5 órakor a halottas háznál beszentelés után folyó hó 28. napján d. u. 2 órakor Perjámoson a családi sírboltban fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise folyó hó 29. napján d. e. 9 órakor Perjámoson a róm. kath. temglomban fog az egek Urának bemutatni Béke poraira! Módos 1900. január 26.

Bizonyára sokakban kelt őszinte, igaz részvétet özv. Haller Istvánné, a volt pancsovai közjegyző özvegyének halála. A megboldogult, ki született Rupesics leány, s először Keresztes Gyula módosi közjegyzőnél volt férjnél, Budapesten lehelte ki minden szépért és nemesért hevülő lelkét. Négy gyermeke siratja.

— **A kikindai tüzoltó-egylet Rónay főispánnak.** A nagykikindai önkéntes tüzoltó-egylet 25 évi fennállását ünnepelvén, a tegnapi lefolyt közgyűlésből a következő sürgönyt intézte Rónay Jenő főispánhoz:

„A nagykikindai önkéntes torna és tüzoltó-egylet 25 évi fennállása alkalmából a mai rendes közgyűlésből Méltóságodat üdvözlös a tüzoltó-ügy terén szerzett érdemei elismerésül Méltóságodat egyhangulag az egylet tiszteletbeli tagja- és tiszteletbeli főparancsnokának megválasztotta. A közgyűlés megbízásából Stolz főparancsnok.”

— **Magyar telepítések Szőreghen.** A „Sz. N.” írja: Szőreghi tudósítók hazafias működéséről van hiraással. Szőregh község jegyzőjét dicséri ez a tudósítás, aki derekasan fogja fel a hivatását. Tóth Károly községi jegyző ugyanis azon fáradozik, hogy a királyi kincstárnak a község alatt elterülő 35 hold földjét megszerezze házhelyekül, mivel a község Szeged közelsége miatt, rohamosan népesedik és pedig a közeli falvakból jelentkező települőkkel is. Azonban a községnek nincs alkalmas telephelyül szolgáló területe. Odatörekszik tehát Tóth jegyző, hogy a kincstári földet a község részére megszerezvén, azt 400 □ öles részletekben házhelyekül kiosssa. Es hogy nem hiába buzgólkodik, ezt a legjobban az bizonyítja, mert alig terjedt híre e mozgalomnak, rövid néhány nap alatt 130-on felül jelent keztek a kiosztandó házhelyekre. A települni szándékozók mind magyarok. Most már a pénzügyminiszteren fordul meg, hogy a község fejlődésére és a magyarság erősítésére való tekintetből méltányos feltételek mellett a szép célra átengedje az említett földterületet.

— **Hazafias németek.** Mint a Határőrnek jelentik, Bernát András révaujfalusi áll. tanító kezdeményezésére az alig 200 lelket számláló s jobbára német iparosokból álló összetartó kis csapat a magyar és német dal mivélése céljából dalegyesületet alakított. Az alakulás már meg is történt. Elnöknek választott Bernát András, titkárnak Löwy Izidor, pénztárosnak Bischof Adolf és karnagynak Christóf Miklós. Az alapszabályok kidolgozására alakult bizottságba megválasztottak: Bernát András, Brém Mátyás, Szkléna József, Ulrich János, Christóf Miklós, Ernst Ferenc és Löwy Izidor. A fiatal, törekvő egyesületnek már eddig is 19 működő, 8 pártoló és egy alapító tagja van.

— **Kerge és a telefon.** Dél előtt fél 11 órakor megszólalt a szerkesztőség telefonja.

— Halló!
 — Halló! Ki beszél?
 — Majd később, mondják meg előbb, mi a különbség egy gráci szarvas gyermeke és egy kecske leányzó között?

Lábunk a földbe gyökerezett, a kagyló a rémülettől a fülünkhöz tapadt. Az idegen (?) hang azonban nem várva be a választ, folytatta:

— Semmi, mert mindakettő gráciöz...
 (Kerge urat ezek után fölkerjük, hogy látogasson meg bennünket lehetőleg a szerkesztőségi órákon kívül és lehetőleg tanuk nélkül.)

— **Ki vadászhat élő nyulra?** A földmivélsügyi miniszter f. hó 27-én 3697. sz. a. kelt rendeletével megengedte báró Gerliczy Ferenc nagybirtokosnak, hogy a deszki és klárafalvai vadászterületen február hó 8-ig nyulakat fogathasson és azokat Gudera élővad kereskedőnek tenyésztési célokra eladhassa, mert a befolyandó nyulaknak száma nem haladja meg azon mennyiséget, melylyel a vadállományt eelszerű kezelés mellett évenként apasztani lehet.

— **Az állomásfőnök faja.** Az ozorai állomás főnöke, Bastendorf Sándor beszerezte az egész téle való tüzfát és ölbe rakva, a pályatest mellett a szabadban tartotta. Csak akkor vette észre, hogy lopkodják a fáját, mikor már mintegy másfél köbméter hiányzott belőle. A csendőrség a fatolvajt Barbuc Pál ozorai lakos személyében kinyomozta, akit feljelentettek az antalfalvi járásbírósnál. A fából azonban egy darab sem volt meg, Barbuc mind feltűzelte.

— **Az iskolagyermekbarát közgyűlése.** Az Iskolagyermekbarát segélyző egyelet f. évi február hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a községi népiskolai épület értekezleti termében, melyre az egylet tagjait ez uton is meghívja Menczer Lipót egyleti elnök.

— **Lopott malacok** Pénzre volt szüksége Zsivolyub Lukács szerb-bókai lakosnak s mivel másképp nem tudott magán segíteni, ellopta szomszédjának, Szubity Emilnek 2 darab malacot és azokat két zsákban elvitte Szerb Neuzinára, ahol Sztankó Emil gazda egy ropogós tizest adott értük. A lopás azonban kiderülvén, a malacokat csendőri beavatkozással visszazsárolták előbbi gazdájukhoz. A tolvaj és orgazdája a bíróságnál fog számolni.

— **Álkuksos tolvaj.** A gróf Csekonics féle uradalomhoz tartozó Julia-major pusztán a szalonnás kamra tartalmát dezsmálgatta egy élelmes tolvaj, aki álkuksot használt naponkinti látogatásai alkalmával. De rálestek s éppen akkor csípték nyakon, midőn egy jókora darab szalonnával odább akart állani. Az álkuksos tolvaj Nob Frigyes szerbklári illetőségű ember volt, aki lassacska mintegy méterhátsára való szalonnát hordott el a kamrából.

— **Lövés a lakodalmon.** Mokrinban nagy izgalmat okozott egy lakodalmon egy fiatal legény merénylete. Gyukanov Dusán odaváló fiatal szerb gazdalegény lakodalomban volt önével együtt. A szép Milicát sokan megbámulták. Dimitrov Bogdán pláne halálosan beleszeretett. A szerelem annyira vitte, hogy nagyon is bizalmasan kezdett udvarolni a szép leánynak. A szerelemtől ittas fiatal legény végre annyira ment a bizalmaskodásban, hogy a leány ajkára a lakodalmas nép előtt egy cuppanó csókot nyomott. A szépséges Milica bátyját annyira felháborította a legény vakmerő viselkedése, hogy revolverével a legényre lőtt. A lövésére rémülten futott szét a lakodalmas nép. Az öregek azonban lefoglalták a merénylőt. Szerencsére a lövés nem talált, de a lakodalom egyszerre elvesztette vig hangulatát, különösen mikor megjelent a tett helyén a csendőrség.

— **Elveszett.** Az éjjel a Magyar utcából a Hunyady-utcára jövet egy kis női kézi táská apró kulcsokkal és 6 frtot meghaladó pénzzel elveszett; a becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, azonban a reá nézve értéktelen kulcsoknak a szerkesztőséghez való szives átadására kéri.

Elveszett szombat este január 27 én a melencei-utcában egy arany karperec több gyémánt és szafir kövekkel, megtalálója a rendőrségnél illő jutalomban részesül.

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Február 1. Torontálmegeyi takaré- és hitelbank XXXII. rendes évi közgyűlése.

Február 2. Nagybecskerek Népbank r. t. XIII. rendes közgyűlése.

Február 2. Alibunári járási hitelszövetkezet II. évi rendes közgyűlése.

Február 4. Thév. alkalmazottainak takaré- és előlegezési egylete III. évi rendes közgyűlése.

Február 4. Zichyfalvai takaré- és hitel-egylet r. t. VII. rendes közgyűlése.

Február 4. Módosi takarékpénztár XXIV. évi rendes közgyűlése.

Február 6. Perlaszi új takaré-szövetkezet XII. rendes közgyűlése.

Február 8. Torontálzászcsányi hitelszövetkezet, mint az orsz. közp. hitelszöv. tagja, III. rendes közgyűlése.

Február 11. Alibunári járási takarékpénztár r. t. VII-ik évi rendes közgyűlése.

Irodalom.

— Igazságügyi igazgatás. A magyar igazságügyi adminisztráció szabályai 30 évi törvényekben és rendeletekben vannak szétszórva. E törvények és rendeletek közül igen kevés van olyan, mely tisztán az adminisztráció körébe eső intézkedéseket tartalmaz. A legtöbb törvénynek és rendeletnek egészen más a főtárgya, s csak egyes zugaiban lehet igazgatási szabályokra bukkanni. Ha még ehhez hozzá vesszük, hogy számtalan intézkedésen többféle módosítás történt, akkor nem lehet kétségbe vonni, hogy a magyar igazságügyi igazgatás szabályait nehéz szem előtt tartani, s hogy azok megismerése hosszú gyakorlatot és fáradságos kutatást tételez fel. Ezen a nehézségen kívánt segíteni Alföldy Ede, a nagybecskereki járásbíró, tényes tehetősége vezetésével, a midőn a nagy halmazból kiválasztva és oda nem tartozó elemektől elkülönítve összeállította és rendszerbe foglalta az igazságügyi igazgatás szabályait. A könyv a bíróságok és ügyészségek főnökei és felügyeleti hatóságai számára készült s folyó évi április hó közepén kerül ki a sajtó alól. Az addig megjelenő legújabb miniszeri rendeletek vonatkozó intézkedései is helyet találnak a könyvben. Az időszakonként ismétlődő tennivalókról terjedelmes és kimerítő táblázatot szerkesztett még ezen kívül Alföldy. A terjedelmes kötet előfizetési ára 14 korona s szerzőhöz küldendő Nagybecskerekre.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az új bünvádi perrendtartás a járásbírósnágnál.

— Az első tárgyalás az új rend szerint. —
Nagybecskerek, január 29.

Az 1896: XXXIII. t. c. által megszabott bünvádi perrendtartás tudvalevőleg az egész ország területén az újjévett lépett életbe. Nagybecskereken ma volt az első tárgyalás az új rend szerint, amelynek lefolyásáról kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

A tárgyalás a legnagyobb nyilvánosság mellett ment végbe. Jelen voltak: dr. Cocron Miklós, kir. aljársbíró, mint ítéző bíró, Kiss György mint jegyzőkönyvvezető, Adám Dénes aljegyző, mint ügyész, dr. Pollák Viktor, mint védő. Továbbá Schlesinger Dávid és neje szül. Holländer Mária vádlottak, akik tüzvész okozás vétségével vádoltak.

Az eljáró bíró legelőbb is vádlottakat személyes körülményeikre nézve hallgatja ki, s mivel vádlottak egyike sem tud magyarul, német nyelven, a feleleteket aztán magyarul diktálja be a jegyzőkönyvbe. E szerint

Schlesinger Dávid született 1867. április 24-én Román-Kécsán, izr. vallású, jelenleg écskai lakos és magánzó, azelőtt szatócs volt, nős, egy gyermek atyja, vagyona nincs, népfelkelő, katona volt a 3. huszárezredben Nagy Szébenben, büntetve soha sem volt, irni olvasni tud.

Schlesingerné szül. Holländer Mária született 1877. február 23-án, Ecskán, ahol jelenleg is lakik, vagyonatlan, izr. vallású, büntetve nem volt, irni olvasni tud.

Adám Dénes ügyész, megbízott a következőkben terjeszti elő a vádat:

„Tekintetes királyi járásbíró! 1899. dec. 27-én Lukácsfalván Schlesinger Dávidék háza leégett. A tűz oka — a csendőrség jelentése szerint — vádlottak gondatlansága volt. Vádat emelek vádlottak ellen a btkv. 425. §-a alapján gondatlanságból okozott tüzvész okozás vétsége miatt.”

Ezután vádlottak kihallgatása következett. Míg a bíró Schlesingert kihallgatja, neje addig kimegy a folyosóra.

Dr. Cocron bíró felolvassa ekkor a csendőrségi jelentést s pontról-pontra megmagyarázza Schlesingernek, amikre a következő vallomást teszi:

„A tüzvész okozás vétségében ártatlannak tartom magam. Hogyan és mi okból keletkezett a tűz, azt nem tudom. Tölem a csendőrök csak annyit kértek, hogy mi égett le és hogy mennyi volt a károm. Erre nem tudtam mindjárt felelni, mert midőn tűz támadt, sokan jöttek oda s a megmenthető tárgyakat elvitték. Így először is ezek után kellett tudakozódnom. Engem a csendőrök nem is kértek, hogy mi okból keletkezett a tűz. Es így nem való az, amit a csendőrségi feljelentés állít, mintha én azt mondtam volna, hogy a kémény rossz volt s mert nóm ebéd után nem oltotta el a tüzet.

Védő dr. Pollák Győző ezután beszélni kíván vádlottal, amit a bíró a rendtartás értelmében megenged.

Vádlott bemutatja ezután Lukácsfalva község előjáróságának bizonyítványát, amit védőtől vett át, mely szerint az tűnik ki, hogy Schlesinger és neje ártatlanok a tüzvész okozásában.

Beszólija ezután a bíró Schlesingernét, aki hasonlóan férjéhez, ártatlannak vallja magát. Adám Dénes ügyész, megbízott ezután előterjeszti, hogy vádlottak határozott tagadásával szemben semmi sem bizonyítja vádlottak bűnösségét, a vádat úgy Schlesinger Dávid, mint neje ellen elejti.

Dr. Pollák Viktor védő tudomásul veszi a vád elejtését.

Dr. Cocron Miklós kir. aljársbíró erre „Ő Felsőge a király nevében!” a következő végzést hirdeti ki: Vádlottak, Schlesinger Dávid s neje ellen tüzvész okozás vétsége miatt indított eljárás ezennel megszüntetettik.

Vádlottak, valamint védő is tudomásul vették a határozatot, mire az első ügy tárgyalása, az új rend szerint, véget ért.

Erdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ennek az ügynek a tárgyalása, a kihallgatással és a jegyzőkönyv megszerkesztésével együtt éppen egy órát vett igénybe.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya-udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.

(Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csőszelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

(Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nkubvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

A püspöki konferencia.

Budapest, január 29 (A „Torontál” eredeti távirata.) A püspöki konferencia, Vasary Koles hercegprimás elnöke alatt, elvben megállapodott az autonómia ügyében és megkezdte a kérdés tárgyalását a 27-es bizottság elaborátuma és a kisebbség tervezete alapján.

Mercier szenátor.

Budapest, január 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nantesből jelentik, hogy ott Mercier tábornokot nagy többséggel szenátornak választották meg.

Az angolok veresége.

Budapest, január 29. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból telegrafálják, hogy Buller tábornok a következő jelentést küldötte a hadügyminiszteriumba: Miután Warren feladta Spionskop t, hasztalannak tartottam egy második támadást s elhatároztam, hogy a csapatokat visszavonom a Tugela déli oldalára, a hol veszteség nélkül sikerült is az összpontosítás.

Budapesti gabonatözege.

Budapest, 1900 január 29.

A kézzáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára		
		frttól	frttig		frttól	frttig	
Bánsági	ó	76	7.35	7.50	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.65	80	7.85	8.00
Pestvidéki	„	76	7.30	7.50	80	7.85	8.00
Bácskai	„	76	7.60	7.75	80	0.	0.

Rozs	uj	elsőrendű	kilo		
			70-72	6.20	6.30
„	„	„	70-72	6.05	6.15
„	„	„	60-62	5.65	5.70
„	„	„	62-64	5.45	5.55
„	„	„	64-66	0.	0.
Zab	„	„	39-41	5.35	5.45
Tengeri	ó	bánsági	—	4.60	4.85
„	„	másnemű	—	0.	0.

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv kielégítő, az árak szilárdak.

Kötötett:

Buza 1900 áprilisra	7.81—7.82
Buza 1900. szept-re	7.93—7.94
Rozs áprilisra	6.46—6.47
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri 1900. májusra	5.00—5.01

VASUT-ÜGYEK.

199.724/99. szhoz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Debreczen állomáson létesítendő új felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapest, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építményi ügyosztályában (VI., Teréz-körút 56. szám, III. emelet, 14. szám) és Debreczenben az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi január hó 30-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI., Teréz körút 56. szám, II. emelet, 10. ajtó).

Az ajánlatok 50 krajcáros, az ajánlat mellékleti ivenként 15 krajcáros bélyeggel ellátva, lepe csérelve és következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a debreczeni felvételi épület létesítésére.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi január hó 29-én déli 12 óráig 16.000, azaz tizenhatezer korona pánatpénz tenendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál, (Andrássy ut 75. szám, földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1899. évi december hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

570. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

A nagykikinda—nagybecskereki vasut vonalára kiállított 1899. évi félárú vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok és évi szabadjegyek érvényének meghosszabbítása.

Ertesítjük az érdekelteket, hogy a keze-lésünk alatt lévő nagykikinda—nagybecskereki vasut vonalára kiállított 1899. évi félárú vasuti jegy váltására jogosító arcképes igazolványok és évi szabadjegyek érvénye az említett vasutnak a szeged—karlovai h. é. vasutal történetű végleges egyesülése napjáig meghosszabbított.

Budapest, 1900. január 20.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

VASUT-ÜGY.

84055/99. II. szám.

M. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Miskolcz.**Pályázati hirdetmény.**

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Zólyam állomáson az új műhelyi telepen munkás étterem, tüztöltő szertár, portáslak és árnyékszékkel álló épület létesítése végett szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Miskolczon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában, (Szemere utca 29. sz. I. emelet és a Zólyomban székelő zólyomi osztálymérnökségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi január hó 31-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere-utca 29. sz. I. emelet).

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat Zólyom állomás új műhelytelepén munkás étterem, tüztöltő szertár stb.-ből álló épület létesítésére vonatkozó munkálatokról.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi január hó 30-án déli 12 óráig 600, azaz hatszáz korona bánatpénzt kell a m. kir. áll. vasutak miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Miskolcz, 1900. január hó 13. án.

Az üzletigazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

Czernya község előljárósága.

130. szám 1900.

91-3.2

Pályázati hirdetmény.

Czernya község jegyzőségéhez 3 havi időtartamra egy a jegyzői teendőiben, különösen pedig az adómunkálatokban jártas egyén kerestetik.

Fizetése havonként 90 korona, mely a község pénztárából havi utólagos részletekben fizetetik.

Az állás azonnal elfoglalható.

Hosztinszky Károly,
jegyző.

Miksin Nika,
bíró.

Nagy-Becskerek rend. tan. város polgármesterétől.

22867. szám k. i. 18. 9.

43-33

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLVI. t.-c. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagy-Becskerek város mindazon ház- és földtulajdonosai, kik bekebelezés által terhelő kölcsönök után 1899. évben kamatot fizettek s így az 1900. évben birtokuk után kivetendő általános jövedelmi pótdórból való levonásra törvényes igényt tarthatnak, hogy az arról szóló vallomást a városi adóhivatalnál 1900. évi január 31-ik napjáig annyival is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert később érkezendő vallomások figyelembe nem vétethetnek.

Nagy-Becskerek, 1900. évi január hó 1-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-53.10

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.